

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

1/2019. NVB iránymutatás a szavazatszámilálást végző választási bizottság eljárása az azonos napon megtartott másik választás szavazólapjának minősítése tárgyában a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán

A Nemzeti Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 51. § (1) bekezdésében írt hatáskörében eljárva – a Nemzeti Választási Iroda elnökének kezdeményezése alapján – 9 igen és 3 nem szavazattal – az alábbi

iránymutatást

adja ki:

1. A nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán alkalmazott borítékban lévő szavazólapok közül a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán szavazatszámilálásra jogosult választási bizottság csak a nemzetiségi szavazás hivatalos szavazólapját jogosult érvényes vagy érvénytelen szavazólapnak minősíteni.
2. A nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán alkalmazott borítékban lévő helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásának szavazólapja nem a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásának hivatalos szavazólapja, annak érvényes vagy érvénytelen szavazólapként való minősítéséről a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán szavazatszámilálásra jogosult választási bizottság nem jogosult döntést hozni. Az ilyen szavazólapok számát az eljáró választási bizottság külön jegyzőkönyvben rögzíti, és azokat külön kötegetli az esetleges jogorvoslati eljárásban való azonosíthatóság és felhasználhatóság érdekében.
3. A nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán alkalmazott borítékban lévő helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásának szavazólapja a Ve. ilyen irányú felhatalmazása hiányában más választási bizottság részére – ideértve a szavazólapot kiadó szavazatszámiláló bizottságot – nem továbbítható, illetve a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választása szavazóköri eredményének, valamint a választás eredményének megállapításánál nem vehető figyelembe.
4. A választás tisztaságának alapelve érvényesülése érdekében a szavazóhelyiség kialakítására és a szavazóhelyiségben történő szavazásra vonatkozó egyes rendelkezések alkalmazása során a közreműködő választási szerveknek úgy kell eljárniuk, hogy az azonos időben és térben zajló helyi önkormányzati képviselők és

polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők választása fizikailag is a lehető legjobban elkülönüljön, ezzel csökkentve a helyhatósági szavazólapok nemzetiségi szavazólapok közé kerülésének lehetőségét.

Az iránymutatás a Ve. alábbi rendelkezéseinek értelmezésére irányul:

„2. § (1) A választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a következő alapelveket:

a) a választás tisztaságának megóvása,”

„186. § (1) Érvényesen szavazni csak a hivatalos szavazólapon szereplő jelöltre, listára lehet.

(2) Érvényesen szavazni a jelölt neve melletti, illetve lista neve feletti körbe tollal írt két, egymást metsző vonallal lehet.”

„188. § A szavazóhelyiségben és a mozgóurnába leadott szavazatokat a szavazatszámoló bizottság a szavazás lezárását követően haladéktalanul megszámlálja.”

„193. § (1) Érvénytelen a szavazólap, amely

a) nincs ellátva a hivatalos bélyegzőlenyomattal,

b) a törvényben meghatározottnál több szavazatot tartalmaz, vagy

c) nem tartalmaz érvényes szavazatot.

(2) Érvénytelen az a szavazat, amelyet

a) nem a 186. § (2) bekezdése szerint adtak le,

b) kiesett jelöltre, listára adtak le.

(3) A szavazat érvényességét - ha az egyéb feltételeknek megfelel - nem érinti, ha a szavazólapon a (2) bekezdés szerint érvénytelen szavazat is szerepel, vagy ha a szavazólapon bármilyen megjegyzést tettek, például a jelöltek, listák sorrendjét megváltoztatták, a jelölt nevét, listát kihúzták, nevet, listát hozzáírtak.”

„199. § A szavazatszámoló bizottság a szavazatok megszámlálását követően megállapítja a választás szavazóköri eredményét.”

„307/N. § (1) A helyi választási bizottság a szavazóköri jegyzőkönyvek alapján összesíti a polgármester-választás, valamint az egyéni listás választás vagy az egyéni választókerületi választás szavazóköri eredményeit, és megállapítja a választás eredményét.”

„307/O. § (1) A megyei önkormányzati és a főpolgármester-választás eredményéről kiállított szavazóköri jegyzőkönyv egy példányát a helyi választási iroda legkésőbb a szavazást követő napon 10 óráig a területi választási irodához szállítja.

(2) A területi választási bizottság a szavazóköri jegyzőkönyvek alapján megállapítja a megyei önkormányzati és a főpolgármester-választás eredményét.”

„323. § (1) A szavazatszámoló bizottság a nemzetiségi választópolgárként névjegyzékben szereplő választópolgár részére nemzetiségének települési, területi, illetve országos nemzetiségi önkormányzati szavazólapját adja át.

(2) A választópolgár a szavazólapokat olyan borítékba helyezi, amelyen a nemzetiség megjelölése fel van tüntetve. A borítékot a választópolgár lezárja.”

„323/A. § (1) A szavazatszámoló bizottság a borítékokat - azok felbontása nélkül - nemzetiségenként külön szállítóborítékba zárja, és a szállítóborítékokat a helyi választási irodához szállítja.

(2) A helyi választási iroda a területi választási irodához szállítja a 327. § (2) bekezdése szerinti szavazólapokat tartalmazó szállítóborítékokat.”

„326. § (1) A szavazatszámolásra és a jegyzőkönyvek elkészítésére vonatkozó szabályokat nemzetiségenként, valamint a települési, a területi és az országos nemzetiségi választás tekintetében külön-külön kell alkalmazni.

(2) A lezáratlan borítékban lévő, valamint a borítékon kívül található szavazólapok érvénytelenek.”

„327. § (1) Azon nemzetiség települési, területi listás és országos listás szavazólapjait, amelynek települési nemzetiségi önkormányzati választására sor kerül a településen, a helyi választási bizottság számlálja meg.

(2) Azon nemzetiség területi listás és országos listás szavazólapjait, amelynek települési nemzetiségi önkormányzati választására nem kerül sor a településen, a területi választási bizottság számlálja meg.”

Az iránymutatás kiadása során figyelembe vett alaptörvényi és jogszabályi rendelkezések:

Alaptörvény

„XXIX. cikk

(..)

(2) A Magyarországon élő nemzetiségek helyi és országos önkormányzatokat hozhatnak létre.”

„9. cikk

(..)

(3) A köztársasági elnök

e) kitűzi az országgyűlési képviselők, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választását, valamint az európai parlamenti választás és az országos népszavazás időpontját;”

„35. cikk

(1) A helyi önkormányzati képviselőket és polgármestereket a választópolgárok általános és egyenlő választójog alapján, közvetlen és titkos szavazással, a választók akaratának szabad kifejezését biztosító választáson, sarkalatos törvényben meghatározott módon választják.”

Ve.

„167. § (1) A szavazóhelyiség berendezéséről a helyi választási iroda gondoskodik.

(2) A szavazóhelyiségben a szavazás titkosságának biztosítása érdekében a szavazás zökkenőmentes lebonyolításához szükséges számú, de legalább két szavazófülkét kell kialakítani.

(3) A szavazóhelyiségben legalább két szavazóurnát kell elhelyezni, valamint legalább egy mozgóurnát kell biztosítani.

(4) A szavazatszámláló bizottság és a választópolgárok részére a szavazóhelyiségben és a szavazófülkékben - megfelelő módon rögzítve - tollat kell elhelyezni.”

„176. § (1) A választópolgár a személyazonosság igazolására alkalmas, magyar hatóság által kiállított hatósági igazolvánnyal igazolja személyazonosságát. Az Európai Unió más tagállamának állampolgára az állampolgársága szerinti tagállam hatáskörrel rendelkező hatósága által kiállított útlevelel vagy személyazonosító igazolvánnyal igazolja személyazonosságát.

(2) A választópolgár

a) a lakcím igazolására alkalmas okmánnyal igazolja lakcímét vagy

b) a személyi azonosító igazolására alkalmas okmánnyal igazolja személyi azonosítóját.

(3) A szavazatszámláló bizottság megállapítja, hogy a polgár szerepel-e a kinyomtatott szavazóköri névjegyzékben.”

„178. § (1) Ha a szavazásnak nincs akadálya, a szavazatszámláló bizottság a szavazóköri névjegyzék alapján a választópolgár részére átadja a szavazólapot, amelyet a választópolgár jelenlétében a bal felső sarkában bélyegzőlenyomattal lát el, valamint a szavazólap elhelyezésére szolgáló borítékot.

(2) A szavazatszámláló bizottság szükség esetén - a választópolgár befolyásolása nélkül - megmagyarázza a szavazás módját.”

„179. § (1) A szavazólap átvételét a választópolgár a kinyomtatott szavazóköri névjegyzéken saját kezű aláírásával igazolja.

(2) Az írásképtelen választópolgár helyett - e tény feltüntetésével - a szavazatszámláló bizottság két tagja írja alá a névjegyzéket.”

„180. § (1) A szavazólap kitöltésére szavazófülke áll a választópolgár rendelkezésére. A szavazófülke igénybevételére a szavazatszámláló bizottság felhívja a választópolgárt, de arra nem kötelezheti.

(2) A szavazólap kitöltésének ideje alatt - a 181. § (1) bekezdése kivételével - csak a szavazó választópolgár tartózkodhat a szavazófülkében.

(3) A választópolgár a szavazóhelyiségben tartózkodásának időtartama alatt semmilyen módon nem akadályozhat más választópolgárt a titkos szavazásra vonatkozó joga gyakorlásában.”

„194. § A szavazatszámláló bizottság külön csoportba helyezi és összeszámlálja az érvénytelen szavazólapokat. Az érvénytelenség okát a szavazólap hátoldalára rá kell

vezetni, és azt a szavazatszámoló bizottság jelen lévő tagjai aláírják. A szavazatszámoló bizottság az érvénytelen szavazólapokat külön csomagolja.

195. § Az érvényes szavazatokat jelöltenként, illetve listánként külön-külön meg kell számolni, majd el kell végezni a szavazólapok csomagolását. A csomagra rá kell írni az érvényes szavazatok jelöltenkénti, illetve listánkénti számát.

196. § A szavazólapokat, illetve a szavazatokat legalább kétszer meg kell számlálni. Az ismételt számlálást addig kell folytatni, amíg annak eredménye valamely megelőző számlálás eredményével azonos nem lesz.

197. § Ha az urnákban talált, hivatalos bélyegzőlenyomattal ellátott szavazólapok száma meghaladja a szavazáson megjelent választópolgárok számát, a szavazatszámoló bizottság a jelöltekre, illetve listákra leadott szavazatok közül jelöltenként, illetve listánként a többletnek megfelelő számú szavazatot érvénytelennek nyilvánít.

198. § A szavazólapokat tartalmazó csomagokat úgy kell lezárni, hogy - a csomagolás megsértése nélkül - ne lehessen abból szavazólapot kivenni, illetve abba szavazólapot betenni. A csomagra rá kell írni a szavazókör sorszámát és a csomagban lévő szavazólapok megjelölését és számát. A csomagot a szavazatszámoló bizottság jelen lévő tagjai aláírásukkal, valamint bélyegzőlenyomattal hitelesítik."

„202. § (1) A szavazóköri, valamint a választási eredményről jegyzőkönyvet kell készíteni.

(2) A jegyzőkönyvet két példányban kell kiállítani, melyeket a választási bizottság jelen levő tagjai aláírnak.

(3) A szavazatszámoló bizottság jegyzőkönyvvezetője a szavazóköri jegyzőkönyv adattartalmát - a jegyzőkönyv kitöltését követően haladéktalanul - a helyi választási irodába továbbítja, amely azt a szavazatösszesítő informatikai rendszerben rögzíti.

(4) A jegyzőkönyv egy-egy másolati példányát az illetékes választási bizottság elnöke - kérésükre, a szavazóhelyiségben haladéktalanul és ingyenesen - átadja a választási bizottság megbízott tagjainak. Sokszorosítás után a választási bizottság elnöke a másolatot bélyegzőlenyomattal és aláírásával hitelesíti.

203. § (1) A szavazatszámoló bizottság a jegyzőkönyveket, választási iratokat, nyomtatványokat és szavazólapokat - a szavazatszámolás befejezését és a jegyzőkönyvek kitöltését követően haladéktalanul - a helyi választási irodához szállítja, amely a szavazóköri jegyzőkönyv adattartalmát a szavazatösszesítő informatikai rendszerben rögzíti.

(2) A választási irodák a választás nem hiteles eredményét tartalmazó tájékoztató adatokat a szavazás lezárását követően nyilvánosságra hozzák."

„301. § A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán e törvény I-XII. Fejezetét, továbbá a 250. § (6) bekezdését az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.”

„307/M. § A szavazatszámításra és a jegyzőkönyvek elkészítésére vonatkozó szabályokat az egyéni listás, az egyéni választókerületi, a polgármester-, a megyei önkormányzati és a főpolgármester-választás tekintetében külön-külön kell alkalmazni.”

„308. § A nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán e törvény I-XII. Fejezetét, továbbá a 307/D. §, a 307/F. §, a 307/G. § (3) bekezdés és a 307/L. § (2) és (3) bekezdés rendelkezéseit az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.”

„309. § (1) A nemzetiségi önkormányzati képviselők általános választását a Nemzeti Választási Bizottság legkésőbb a szavazás napja előtti hetvenötödik napon, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választásának napjára tűzi ki.”

„328. § A települési nemzetiségi önkormányzati választás eredményét a helyi választási bizottság állapítja meg.

329. § (1) A 327. § (1) bekezdése szerinti szavazatszámítás eredményéről kiállított jegyzőkönyvek egy-egy példányát a helyi választási iroda legkésőbb a szavazást követő napon 10 óráig eljuttatja a területi választási irodához.

(2) A területi választási bizottság a területi listás szavazólapok megszámlálásáról az (1) bekezdés szerint kiállított jegyzőkönyvek és az általa végzett szavazatszámítás eredményét megállapító jegyzőkönyv alapján megállapítja a területi nemzetiségi önkormányzati választás eredményét.

(3) A területi választási bizottság az országos listás szavazólapok megszámlálásáról az (1) bekezdés szerint kiállított jegyzőkönyvek és az általa végzett szavazatszámítás eredményét megállapító jegyzőkönyv alapján megállapítja az országos nemzetiségi önkormányzati választás területi részeredményét.

(4) A Nemzeti Választási Bizottság a területi választási bizottságoknak az országos nemzetiségi önkormányzati választás területi részeredményét megállapító jegyzőkönyvei alapján megállapítja az országos nemzetiségi önkormányzati választás eredményét.”

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán a választási irodák hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtásának részletes szabályairól és a választási eljárásban használandó nyomtatványokról szóló 20/2019. (VII. 30.) IM rendelet (a továbbiakban: Vhr.)

„6. § (2) A HVI - a Ve.-ben foglalt feladatain túl –
(..)

g) a szavazóköri jegyzőkönyvek adattartalmát összeveti az informatikai rendszerben tárolt adatokkal, eltérés esetén - saját hatáskörben - gondoskodik az informatikai rendszerben tárolt adatok javításáról.”

„25. melléklet a 20/2019. (VII. 30.) IM rendelethez - Általános szavazóköri jegyzőkönyv a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán”

Indokolás

[1]A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény módosításáról szóló 2014. évi XXVI. törvény 2019. július 30-án hatályba lépő rendelkezésével módosította a Ve.-nek több, a nemzetiségi önkormányzati képviselők választására vonatkozó szabályát. A módosítás eredményeképp a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választásán, és az azzal azonos napra kitűzött nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán a nemzetiségi választópolgárok ugyanazon szavazókörben adják le a helyhatósági és a nemzetiségi választásra vonatkozó szavazataikat.

[2]A két választás szavazásának azonos helyen és időben való megszervezése és lebonyolítása az érintett választási szervektől kiemelt körültekintést igényel. A szervezés szempontjából rendkívül fontos az, hogy a szavazóköri szavazás olyan módon kerüljön lebonyolításra, hogy a nemzetiségi választópolgár úgy gyakorolja a két választáshoz fűződő alkotmányos jogát, hogy kívánt választói akarata mindkét választáson érvényesüljön. Ehhez szükséges a szavazás olyan megszervezése, amely biztosítja azt, hogy egyrészt minden nemzetiségi választópolgár számára átadásra kerüljenek a helyhatósági és a nemzetiségi választás szavazólapjai is, másrészt, hogy a választópolgár a helyi önkormányzati választás szavazólapját (a továbbiakban: fehér szavazólap) borítékkal (a továbbiakban: fehér boríték) vagy anélkül helyezze az urnába, míg a nemzetiségi választás szavazólapjait az arra szolgáló, a nemzetisége megjelölését tartalmazó borítékba helyezze, zárja le és így dobja az urnába. Előbbi választás tekintetében ugyanis a boríték használata nem kötelező, annak elmaradásához semmilyen jogkövetkezmény nem fűződik, az utóbbi választás esetében azonban a szavazólap érvényességének feltétele a nemzetiség megjelölését tartalmazó borítékba helyezés és a boríték lezárása.

[3]A jogkérdés, amelyre a Ve. szabályainak értelmezésével jelen iránymutatás választ kíván adni az, hogy a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán hogyan járjanak el a szavazatszámllálásra jogosult választási szervek, ha a szavazatszámllálás során a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán alkalmazott borítékban (a továbbiakban: zöld boríték) a helyhatósági választás szavazólapját találják.

[4]Az Alaptörvény 9. cikk (3) bekezdés e) pontja alapján a köztársasági elnök feladat-és hatáskörébe tartozik a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásának kitűzése. A nemzetiségi önkormányzati választások tekintetében ugyanez a jogkör a Nemzeti Választási Bizottságot illeti meg a Ve. 309. §-a alapján

azzal a megkötéssel, hogy azt a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásának napjára kell kitűznie. A két választásra vonatkozó speciális eljárási szabályokat – a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvényben (a továbbiakban: Nektv.), illetve a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény rögzített anyagi szabályokon túl – a jogalkotó a Ve. különös részi rendelkezései között is külön fejezetben szabályozza, illetve a két választás eredményeképpen különböző alaptörvényi alapon álló közjogi testületek jönnek létre. Nem vitásan tehát egy napon megtartott, de két különböző általános választás megtartására kerül sor, amikor is a szavazatszámolásban részt vevő szavazatszámoló, helyi és területi választási bizottságoknak szigorúan az adott választáshoz kapcsolódó jogszabályi rendelkezéseket kell végrehajtaniuk.

[5]A Ve. 188. §-a szerint a szavazóhelyiségben leadott és a mozgóurnában lévő szavazatok a szavazás lezárását követően a szavazatszámoló bizottságnak haladéktalanul meg kell számolnia. Az SZSZB-nek a szavazatszámolásra csak a helyi önkormányzati képviselők választása tekintetében áll fenn a jogköre.

[6]A Ve. 323/A. §-a alapján az SZSZB a nemzetiségi szavazólapok elhelyezésére szolgáló zöld borítékokat – függetlenül attól, hogy le vannak-e zárva –, valamint a zöld szavazólapokat szétválogatja a fehér színű szavazólapoktól és borítékoktól, megvizsgálva a lezárt és a lezáratlan fehér borítékokat is. Az SZSZB a zöld borítékokat és borítékon kívüli zöld szavazólapokat nemzetiségenként csoportosítja és szállítóborítékba zárja. Az SZSZB a Vhr. 25. melléklete szerinti általános szavazóköri jegyzőkönyvben rögzíti a szállítóborítékba helyezett zöld borítékok és a szállítóborítékba helyezett borítékon kívüli zöld szavazólapok számát. Mindez pedig egyben azt is jelenti, hogy a szétválogatást és szállítóborítékba helyezést követően az SZSZB-nél nem marad sem zöld boríték, sem zöld szavazólap, kizárólag a helyhatósági választás szavazólapjai.

[7]A szállítóborítékokat az SZSZB a helyi választási irodához szállítja. A HVI, amennyiben az adott nemzetiség települési választására nem került sor, a szavazatszámolás érdekében a TVI-hez szállítja a nemzetiségi szavazólapokat tartalmazó szállítóborítékokat.

[8]A HVB – nemzetiségenként és szavazókörönként – egy szállítóborítékot kap. A szállítóboríték tartalmazza a lezárt és nyitott zöld borítékokat, valamint a borítékon kívüli zöld szavazólapokat. Az adott nemzetiség szállítóborítékjainak tartalmát a szavazás titkosságának biztosítása érdekében összekeveri. Ennek az eljárási cselekménynek az indokoltságát az Alkotmánybíróság 32/2004. (IX. 14.) AB határozatában a szavazás titkossága kapcsán kifejtett érvelése is adja. Az Alkotmánybíróság hivatkozott határozatában az alábbiakat rögzítette: „Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a szavazás titkossága a választásokkal szemben támasztott feltétlen érvényesülést kívánó követelmény. A szavazás titkosságát az államnak minden körülmények között biztosítania kell. A szavazás titkosságát sérti az is, ha a szavazatok számlálása során rekonstruálható a választópolgár által leadott szavazat tartalma, a szavazatszámoló bizottság meg tudja állapítani, hogy a választópolgár milyen szavazatot adott le.”

[9] A különböző szavazókörökből érkezett szavazási iratok összekeverése után már nem állapítható meg, hogy az egyes zöld borítékok melyik szavazókörből érkeztek. A következő mozzanat a szavazási iratok szétválogatás aszerint, hogy a zöld boríték zárt, nyitott, illetve a szavazólap nem volt borítékba helyezve. Ez utóbbi szavazólapokkal kapcsolatban (lezáratlan borítékban lévő, borítékon kívüli) a Ve. 326. § (2) bekezdése rögzíti, hogy azok érvénytelenek. Mindezek után a HVB megszámlolja a lezárt zöld borítékokat és annak eredményét rögzíti a Vhr. 38. melléklete szerinti jegyzőkönyv megfelelő rovatában.

[10] Ezek után következik a lezárt zöld borítékban lévő szavazólapok megszámlálása. A borítékban lévő szavazólapok minősítését a szavazatszámolást végző HVB két lépcsőben végzi el. A boríték kibontását követően meg kell állapítani, hogy az abban lévő dokumentum a nemzetiségi választás hivatalos szavazólapja-e. Amennyiben igen, a bizottságnak abban kell állást foglalnia, hogy a szavazólap érvényes-e. A Ve. 193. § (1) bekezdése rögzíti, hogy mely esetekben érvénytelen a szavazólap. Ha a szavazólap érvényes, a szavazat minősítése következik a Ve. 193. § (2)-(3) bekezdései alapján.

[11]A [8]-[9] bekezdésekben írt eljárás értelemszerűen alkalmazandó a TVB által végzett szavazatszámolásra is.

[12]A települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán a Ve. 186. § (1) bekezdése szerinti „hivatalos szavazólap” adattartalmát a Nektv. és a Ve. – 156 -159. §-ai, a 160-162. §-ai, a 308. §-a, a 321. §-a továbbá az 5. és 6. melléklete – alapján az egyéni jelöltek, a területi lista és az országos lista nyilvántartásba vételére illetékes HVB, TVB és az NVB határozta meg. A bizottsági döntéseknek megfelelő szavazólapok elkészítéséről a Ve. 163. § (1) bekezdése alapján az NVI gondoskodott.

[13]A HVB számára a települési nemzetiségi önkormányzati választás hivatalos szavazólapja azon nemzetiségek HVB által jóváhagyott szavazólapja, amelyek települési választására sor került. A területi nemzetiségi önkormányzati választás hivatalos szavazólapja a HVB illetékességi területét magába foglaló megyében működő TVB által jóváhagyott azon nemzetiségek szavazólapja, amelyek területi választását az NVB kitűzte. Az országos nemzetiségi önkormányzati választás hivatalos szavazólapja az NVB által az adott nemzetiség vonatkozásában jóváhagyott szavazólap. Kizárólag e szavazólapok tekintetében állapítható meg az érvényesség vagy a Ve. 193. § (1) bekezdése szerinti érvénytelenség.

[14]Egyéb dokumentum, így a (fő)polgármester-, az egyéni választókerületi, az egyéni listás vagy a megyei listás választás szavazólapja nem az adott választókerület települési nemzetiségi önkormányzati választásának hivatalos szavazólapja, illetve nem a Ve. 327. § (2) bekezdése szerinti nemzetiségi területi listás vagy országos listás szavazólap. Ennél fogva a nemzetiségi önkormányzati választás tekintetében a vele egy időben zajló helyi önkormányzati választás bármely választástípusának szavazólapja nem minősül a Ve. 186. § (1) bekezdése szerinti hivatalos szavazólapnak, ezért azt sem a Ve. 193. § (1) bekezdése, sem a 326. § (2) bekezdése alapján érvénytelennek minősíteni nem lehet.

[15]A Ve. nem szabályozza a más választási eljárásba tartozó választási iratokkal kapcsolatos eljárást, az eljáró HVB-nek és TVB-nek azokkal kapcsolatos intézkedésre nincs jogköre, így azokat meg kell számolni, külön kell kötegelni és az eseményről rendkívüli jegyzőkönyvet kell felvenni. A más választási eljárásához tartozó szavazólapokat jogszabályi rendelkezés hiányában a HVB-től vagy a TVB-től elszállítani és esetlegesen a már megszámlált (fő)polgármester-, egyéni listás, egyéni választókerületi, illetve megyei listás választás eredménye kapcsán figyelembe venni nem lehet.

[16]A Ve. 323/A. §-a egyértelmű rendelkezést tartalmaz azzal kapcsolatban, hogy mi a szavazási iratok szállításának rendje és iránya. A zöld borítékok és borítékon kívüli zöld szavazólapok kerülnek szállítóborítékba, és azokat az SZSZB a HVI-hez szállítja annak érdekében, hogy a HVB, illetve a TVB elvégezze a szavazatszámolást. E szavazólapok megszámlálása tehát alapvetően térben és időben is elválik a helyhatósági választás szavazólapjainak megszámlálásától. Sem a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, sem a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásának eljárási szabályai között nincs olyan tételes rendelkezés, és a Ve. 323/A. §-ából sem vezethető le az, hogy a HVB/TVB-nek feladata lenne a szavazatszámolása során fellelt helyhatósági szavazólapok bármilyen irányú szállítása. Ez a gyakorlatban sem lenne kivitelezhető, mivel a a HVB/TVB nemzetiségenként összekeveri az egyes szavazókörökből érkező nemzetiségi szavazási iratokat, amelyek után azok származási helye már nem azonosítható.

[17]Ezen túl arra sincs jogszabályi rendelkezés, hogy a zöld borítékban fellelt helyhatósági szavazólapokat hogyan lehetne érvényesíteni a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásának szavazatszámolása során, milyen eljárásrendben lenne lehetőség a már kitöltött szavazóköri jegyzőkönyvek újranyitására. A Ve. 188. §-ának tételes rendelkezésével lenne ellentétes az, ha az SZSZB azért nem végezné el a szavazás lezárását követően haladéktalanul a szavazatszámolást, mert annak bizonyosságára vár, hogy a másnap elvégzett nemzetiségi szavazatszámolás során nem kerül elő olyan szavazólap, amelyet figyelembe kell vennie. A helyhatósági szavazatoknak a jogszabályban meg nem határozott eljárásrendben, ismeretlen körülmények között való szállítása esetében a szavazatok titkossága törvényi garanciák hiányában nem biztosítható, illetve nem zárható ki a szavazólapokkal való visszaélés lehetősége sem, ami a választás tisztaságát sérti. A választás tisztasága, a Kúria választási és népszavazási eljárásokkal kapcsolatban kiadott jelentésében foglaltak szerint is, az egész választási folyamatot áthatja, a választások egészének meg kell felelnie ennek az alapelvnek. Mindezek alapján a jelen iránymutatásban foglalt jogértelmezéssel szembeni, törvényi rendelkezés hiányában kialakított bármilyen nemű eljárásrend egyrészt a Ve. tételes rendelkezéseinek, másrészt a választás titkosságának és tisztaságának sérelmét okozhatja.

[18]A jelen iránymutatásban foglalt értelmezés biztosítja továbbá a jogorvoslati jog rendeltetésszerű gyakorlását is. A HVB és TVB a szavazatokat nyilvános ülésén számlálja meg, az eltérő szavazólapokról külön rendkívüli jegyzőkönyvet vesz fel. Ez a dokumentum egyrészt a Ve. 2. § (2) bekezdése alapján nyilvános adat, másrészt

mivel ez is egy szavazatszámolás keretében született jegyzőkönyv, szükséges, hogy annak másolati példányát a Ve. 202. § (4) bekezdésében írt módon az azt kiállító HVB/TVB minden megbízott tagja másolatban megkapja, elősegítve a választási eljárásban az eredmény-megállapítás kapcsán elsődlegesen érintett helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán induló jelöltek és jelölő szervezetek jogorvoslathoz való jogának gyakorlását. Az ilyen módon kiállított rendkívüli jegyzőkönyv felhasználható a HVB 307/N. § (1) bekezdése alapján megállapított polgármester-választás, egyéni listás választás vagy egyéni választókerületi választás eredményét megállapító határozata elleni, a Ve. 241. § (2) bekezdés a) pontjára alapított fellebbezési eljárásban. Ugyanez alkalmazandó a TVB-nek a Ve. 307/O. § (2) bekezdése alapján meghozott megyei önkormányzati és az FVB-nek a főpolgármester-választás eredménye tekintetében meghozott határozatával szembeni jogorvoslati eljárásban.

Budapest, 2019. október 9.

Dr. Rádi Péter
a Nemzeti Választási Bizottság
elnöke